HLASUJTE PRO TENTO DŮM V SOUTĚŽI DŘEVOSTAVBA ROKU
(str. 66–67)

PŘIPRAVILA DANA JAKOUBKOVÁ ■ **FOTO** MARTIN ZEMAN

Cestou na tuto návštěvu projíždím satelitním městečkem. Typické katalogové domy minulého století, některé zvláště nevkusné, s fialovou či zelenou fasádou, sem tam „vylepšené“ balkonkem či zlatým rámem oken. U nich minizahrady s plotem z tújí a výhled do pole. Přemýšlím nad tou necitelnou, praktickou rovinou zmrzačené architektury, když tu na konci myšlenky vytane otázka: Co je vlastně příčinou toho, že ze stavby máme dobrý pocit? Odpověď nacházím záhy; hned za brankou sázavské dřevostavby. Idea je to tak prostá a srozumitelná, že nechápu, proč se neužívá častěji.

DŮM VE ZLATÉM ŘEZU

Ideální poměr: Zlatý řez fasády graduje v prosklené stěně přístavku s jídelnou a pokojem pro hosty, kde bylo velkým oříškem pro architektku zajistit, aby sloupky oken byly co nejsubtilnější. Pozorovatel uvnitř má tak pocit, že krajina expanduje do interiéru a z něj zase ven

V DOBĚ, KDY PAMPELIŠKA ČI SEDMIKRÁSKA JE POVAŽOVÁNA ZA ÚHLAVNÍHO NEPŘÍTELE TRÁVNÍKU, SE JEVÍ OSVĚŽUJÍCÍM NAJÍT ZAHRADU, KDE VLÁDNE PŘIROZENOST. NENÍ DIVU, ŽE K RYBNÍČKU PŘICHÁZEJÍ V PODVEČER SRNKY A CELÉ ÚDOLÍ REZONUJE ZPĚVEM PTACTVA

Neředěná harmonie: Přechodové linie mezi domem a zahradou se vytrácí tak, že do sebe obojí přímo vrůstá

KOMENTÁŘ MAJITELE

Jan s manželkou

Projektanta i stavební firmu jsem si vybral na výstavě FOR ARCH v Praze. U paní architektky oceňuji kromě odborných znalostí hlavně schopnost komunikovat, diskutovat o všem i vstřícně vyhovět mým přáním. Dům jsme si ale nenechali stavět na klíč; chtěli jsem mít kontrolu nad vnitřními i vnějšími detaily. U stavební firmy vyzdvihuji ochotu kdykoliv vyhovět a řešit i komplikovanější úkoly v rámci stavby. V některých subdodávkách jsem se pak obrátil na místní řemeslníky. Klíčovým fenomenem pak byla velká okna. Jistě jsem takto ušetřil dost peněz, ale bylo to vyčerpávající a znovu bych stavět nechtěl. Na druhé straně má naše velká rodina z domu velkou radost.

Zvědavost: Pohled na diagram průčelí, orientovaného k přístupové cestě, rámují větve stromů a vyvolávají tak pocit zvědavosti, jako kdyby jeden narazil na skrytý chrám modernismu v zelené džungli

Příběh: Pohledově dominantním prvkem přízemí je břidlicový krb. Duchovně-duševní rovině ale kraluje obraz nad sedačkou, zakoupený ještě dříve, než se koplo do země. Byl Janovou inspirací k přemýšlení o domě a jeho interiéru, který si navrhl převážně sám. Pěkný příběh mají třeba dveře ze dřeva, jež poskytl přestárlý třešňový sad, založený dědečkem paní domu, a které oživuje barevnou skladbu dřevěných ploch

První dojem je strhující. Dům stojí jako moderní bašta, vklíněná do svahu pozemku v meandru řeky Sázavy a s přehledem přijímá odraz zahrady, lesa i okolních kopců. Jakoby v souladu s rytmem onoho odpoledne, ročního období i geometrické harmonie útočí na moje smysly proporcemi, barvami, světlem, vůněmi i zvuky. Interakce umělého (novodobého) s přírodním (původním) tu smazává ostrou hranici a doslova protéká prostorem a vším, co se v něm kdy přihodilo. Dům tu přestává být izolovanou jednotkou a stává se organickým artefaktem, vycházejícím z podstaty místa. Za jeho metamorfózou stojí uchopení morfologie prostředí a pochopení spirituální roviny přírodních nebo chcete-li přirozených předobrazů, a zakotvení stavby formou, usazením i volbou materiálů v časové a kulturní kontinuitě. Dům se stává součástí krajiny a krajina součástí domu.

Rozhraní mezi viděným a neviděným pak představuje zvláštní vztah, který vnímáme instinktivně a se kterým se setkáváme v přírodě, aniž bychom si to uvědomovali; v ulitách mlžů, rozích turů či u celé řady vyšších rostlin. Řeč je o Fibonacciho posloupnosti neboli poměru částí vůči celku, kdy jedno se dělí ve dví a přitom zůstává částí jednoty. Je to tak zvaný zlatý řez či zjednodušeně řečeno ideální proporce. Z nějakého důvodu se jím příroda řídí a designéři, umělci i architekti obvykle také. Nevědomky jej používáme i my obyčejní, třeba když si vybíráme partnera nebo si jen chceme pověsit na stěnu obraz. Tahle „posvátná geometrie“ dokáže propojit intuitivní mozkovou hemisféru s tou analytickou, a výsledkem je, že pozorovaná realita působí na naši psychiku jako přirozená, přitažlivá a srozumitelná či řečeno jedním slovem – krásná. A přesně takový je i tento dům.

POUŽITÍ ZLATÉHO ŘEZU VNÁŠÍ DO POZOROVANÉ REALITY PŘIROZENOST, PŘITAŽLIVOST A SROZUMITELNOST.

Zvenčí

Usazení domu v severozápadní části pozemku, rovnoběžně s jeho delší hranou, a jižní orientace obytných místností umožňuje co nejvíce využívat solárních tepelných zisků. V půdorysné stopě dům kopíruje rozměr původního přízemního domu, respektive je vystavěn na základech a částečném podsklepení chaty, kde Jan trávil čas prakticky nepřetržitě od dětství. „Mám tohle místo moc rád a přál jsem si, aby rodinný příběh pokračoval. Zprvu jsme sice uvažovali v jiných intencích, ale pak se nám zalíbilo konstrukční dřevo a jsme za to rádi,“ vypráví příběh svého domu Jan.

Jednopodlažní dům s podkrovím je tvořen jednoduchou kompaktní hmotou kvádru se sedlovou střechou bez přesahů o sklonu třicet šest stupňů. Na jihozápadní fasádě je hmota doplněna v úrovni přízemí a suterénu o rizalit, vystupující z líce průčelí pokojem pro hosty a nad ním v podobě celoplošně prosklené jídelny. „Původně jsme zamýšleli umístit v tomto výklenku zimní zahradu, ale výhled z něj si nás podmanil natolik, že si tu spolu s ním vychutnáváme i jídlo,“ upřesňuje Jan genezi nejvyužívanějšího obytného prostoru. Na výklenek navazuje po obou stranách poměrně dominantní dřevěná terasa, zastíněná rovněž dřevěnou pergolou. Vegetace, která ji porůstá, je spolu s textilními roletami a markýzou oživujícím prvkem fasády. Symetrie jihozápadní fasády je pak podtržena velkým vikýřem ve tvaru trojúhelníku, jehož okno vpouští světlo do pracovny v podkroví.

S touhou investora po velké volnosti pohybu a propojení interiéru s exteriérem pak korespondují všechna okna přízemí, která prolamují fasádu v plné výšce stěn. Fixní i otvíravá okna mají rám v jednotném designu, přičemž rám otvíravých skleněných ploch není z exteriéru patrný. Aby přístavba suterénu nerušila vnímání přírodního kamene, je stěna pojata bělavou omítkou. Při pohledu z dálky je tak sjednocená se stávajícím suterénem, ovšem tak, že si původní a nové materiály nekonkurují.

Ze severozápadu je dům stíněn také dřevěnou pergolou, která je podél stěn vynesena táhly. Plné přiznání odlišnosti nové dřevěné stavby od staré kamenné podezdívky posouvá symbiózu horního s dolním na úroveň respektu a plnohodnoty obou řešení.

Zevnitř

Nenápadný vstup do domu je krytý stříškou a hned za ním následuje zádveří se šatní skříní a botníkem. Na jedné straně chodby je přístupná menší koupelna s toaletou a sprchovým koutem, proti ní stoupá schodiště do podkroví. Zrcadlově proti domovním dveřím je pak umístěný vstup do obytného prostoru, propojeného s venkovní terasou posuvnými dveřmi, který společně s prosklenou jídelnou rozpouští pohled v baldachýnu přilehlého lesa. Podkroví poskytuje prostor třem pokojům a prostorné koupelně s vanou a infrasaunou. Na schodišťovou halu pak navazuje pracovna s prosklenými posuvnými dveřmi, které propouštějí světlo z okenního vikýře dál do haly. DŘEVO&stavby

KOMENTÁŘ ARCHITEKTA

Ing. Irena Truhlářová
ARCHCON atelier, s.r.o.

Setkání s panem docentem ovlivnilo můj přístup ke klientovi a otevřelo cestu k velkým dialogům. Jenom tak jsem schopná uspokojit opravdu náročné klienty. Obvykle pracuji intuitivně, proto pro mě nejzásadnější posun znamenalo používání přesných poměrů podle Fibbonacciho čísel při řešení proporcí fasády a rozměrů oken. Ráda na spolupráci vzpomínám a děkuji za ni.

Geometrie podkroví: Koncepce haly s pracovnou snese jen těžko srovnání. Barevnou jednotu i zde oživuje dřevo třešně, použité na dveřích a vertikální ploše schodnic, i nerezový tubus komína. Na střechu pak byl rovněž použitý masivní dřevěný panel, který je zvláště pěkně opracován v místě vikýře

Detail: Pro zachování přirozené cirkulace vzduchu byly ve stropním podhledu, kryjícím vzduchotechniku, ponechány otvory, které jsou zároveň zajímavým designovým prvkem

Schodiště: I překonání výškového profilu ovládla matematika estetiky

Symbióza: Dřevo, korek, sklo a kov i keramika – jednoduchý příklad toho, jak mnoho materiálů lze kombinovat k vytvoření útulné atmosféry

KOMENTÁŘ DODAVATELE

Ing. Jaroslav Jiruška
DŘEVOSTAVBY BISKUP, s.r.o.

Stavba tohoto domu pro nás byla zlomová. Utvrdila nás v tom, že masivní dřevěné panely jsou správnou cestou. Opustili jsme sloupkovou konstrukci a od té doby se naplno věnujeme panelům.

Výhoda: Pohledová kvalita, v tomto případě smrkového dřeva, je nespornou výhodou třívrstvých dřevěných KLH panelů jako konstrukčního prvku

info

Další fotografie tohoto domu si můžete prohlédnout na **www.drevostavbaroku.cz**.

KOMENTÁŘ REDAKTORKY

Dana Jakoubková

Nemám sklony k přehánění, ale musím trvat na tom, že genius loci tohoto domu mě doslova pohltil. Velkou měrou k tomu přispěla i taková obyčejnost, jako když éterická paní domu naboso proplouvala zahradou a trhala kvítí, nebo jak pan docent rozvíjel filosofickou debatu u jídelního stolu a přitom rukama, uvyklýma tvrdé venkovské práci, loupal česnek. Bylo to tak symbolické, důvěrné a idylické, že moje duše z toho domu odjížděla opravdu nasycená.

TECHNICKÉ PARAMETRY

Zastavěná plocha: 88 m²

Užitná plocha: dům 150 m², vstup a terasy 40 m²

Spodní stavba: založení na stávajících základových konstrukcích po demolici původního objektu-vyspraveno, nový štěrkopískový podsyp tl. 150 mm, nová ŽB deska tl. 150 mm+SBS modifikovaný pás a s výztužnou vložkou ze skleněné takaniny+pěnový polystyren EPS 100 Z 180 mm

Konstrukční systém: obvodové stěny KLH třívrtsvé masivní panely tl. 95 mm a 120 mm (pohledová kvalita)+vnitřní nosné a ztuž., stěny KLH třívrtsvé masivní panely tl. 95 mm

Tepelná izolace: obvodové stěny exteriér dřevovláknitá izolace tl. 200 mm+střecha dřevovláknitá izolace tl. 240 mm+100 mm

dřevovláknitá izolace tl. 240 mm+100 mm

Fasáda: silikonová difuzně otevřená omítka

Střešní krytina: falcovaná plechová krytina z hliníkových pásů

Okna hliníková okna Uw ≤ 1,1 W/m²K, hliníková okna Uw ≤ 1,1 W/m²K, Schuco/HA-Technik

Podlahy: těžká plovoucí, 1.NP slinutá dlažba,mramor (hlavní obytný prostor), 2.NP slinutá dlažba (koupelna), masivní dřevěná podlaha

Teplo: elektrické vytápění, 1.NP podlahové vytápění (topné rohože), 2.NP přímotopy, koupelny – podlahové vytápění + topné žebříky, elektrický zásobníkový akumulační ohřívač o objemu 150 l, cirkulace

Skladba stěny (směrem zevnitř): masivní dřevěné panely KLH (třívrstvé) pohledová kvalita 95 mm+parobrzdná fólie+dřevovláknitá izolace 160 mm+dřevovláknitá izolace pro kontaktní zateplovací systém 40 mm+difuzně otevřená omítka vč. armovací hmoty a síťoviny 10 mm

Celková tloušťka stěny: 30,5 cm

Součinitel prostupu tepla stěnou: 0,178 W/m²K

Projekt: Ing. Irena Truhlářová, ARCHCON atelier, s.r.o., www.archcon.cz

Subdodávky: BURGER A SPOL. s.r.o. (základy, práce s kamenem), Petr Marinov (truhlářství), p. Vacík (elektro), p. Fiala (rozvody vody)

Realizace: 2011, DŘEVOSTAVBY BISKUP s.r.o., www.drevostavbybiskup.cz

POHLED JIHOZÁPADNÍ

POHLED SEVEROVÝCHODNÍ

1. PP

1. NP

2. NP